

pokud uvádějí, že jest pochybným, zdali prováděcího nařízení č. 124/28 Sb., vydaného 1. srpna 1928 se zpětnou účinností od 1. ledna 1926, lze použítí na Dr. Josefa H., zemřelého 20. dubna 1928.

Bezdůvodnou jest i námitka, že citovaného prováděcího nař. nelze v případě Dr. Josefa H. použítí z toho důvodu, že on byl kanovníkem kapituly metropolitní, kdežto prováděcí nařízení obsahuje ustanovení toliko o povinnostech členů kapitul katedrálních a kolegiálních, ježto kapituly metropolitní jsou kapitulami katedrálními, jež onoho odlišného označení používají pouze k označení té okolnosti, že jejich hlavou není prostý biskup, nýbrž metropolita (arcibiskup).

Pokud konečně jde o povinnost st-lky jako dědičky k zaplacení dluhu Dra H. na pens. příspěvku do pozůstalosti náleževšího, namítalo odvolání st-lčino pouze tolik, že st-lka požadovanou částku 1.989 Kč 15 h nemůže zaplatiti proto, že z pozůstalostního jmění, jí odevzdaného, jí již nic nezbylo, ježto aktiva pozůstalosti byla dodatečně vyčerpána zaplacením výloh, spojených s úmrtím Dra H. Na tuto námitku žal. úřad odpověděl, že st-lka měla tyto výlohy přihlásiti v řízení pozůstalostním, a když toho neučinila, že na ně zemský úřad nemohl vzíti zřetel. Proti tomuto odůvodnění uvádí nyní stížnost jediné to, že jest pochybno, zdali lze dnes st-lce jako dědičce, přihlášené k pozůstalosti s dobrodiním inventáře, uložit povinnost k zaplacení dlužného pens. příspěvku, když pozůstalostní aktiva byla vyčerpána četnými výlohami, spojenými s úmrtím Dra H., takže z nich st-lce nyní nic nezbylo.

Takto stylisovanou námitku nelze uznati za řádné provedení stížního bodu, jímž by bylo vyvráceno odůvodnění nař. rozhodnutí, jež dovozovalo, že zemský úřad nemohl vzíti zřetel na zmíněné výdaje, když jich st-lka v řízení pozůstalostním nepřihlásila, a nelze proto k této námitce přihlížeti s ohledem na předpis § 18 zákona o ss.

Č. 12.246.

Zaměstnanci veřejní (Slovensko): Z recepce býv. uher. zákonů do čsl. právního řádu, provedené zákonem č. 11/1918 Sb., neplyne zaměstnanci býv. státu uherského, který nebyl čsl. státem jmenován nebo převzat do čsl. státní služby v poměru trvalém, nárok na odpočivné požitky vůči čsl. státu podle zák. čl. LXV:1912.

(Nález ze dne 30. prosince 1935 č. 1086/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 1041/21, 2564/23, 3135/24, 4409/25.

Věc: Arpád F. ve V. proti ministerstvu zemědělství o nepřiznání odpočivných požitků.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výnosem z 31. ledna 1920 sdělil ministr s plnou mocí pro správu Slov. v Bratislavě st-li, lesnímu inženýru, že čsl. stát na jeho další služby nereflexuje, a že ho osvobozuje od provisorní služby čsl.

státu bez nároku na služ. požitky a pensi s tím, že stran svých nároků povstalých z přijetí jeho do státních služeb maďarských se poukazuje na vládu maďarskou, a že se mu požitky činné zastavují koncem měsíce dubna 1920. V podání, řízeném min. předsedovi, které došlo k presidiu min. rady 18. února 1922 a k min. zemědělství 28. března 1922, žádal st-l, odvolávaje se na ústní nařízení dané deputaci propuštěných zaměstnanců Slov. a Podk. Rusi, aby byl do svého předešlého zaměstnání nazpět přijat, anebo aby podle nynějších čsl. zákonů byl pensionován. — Podáním z 8. října 1931 a ve vyjádření z 28. června 1933 domáhal se opětně toho, aby mu byla poukázána pense. — Žádáním těm žal. úřad nař. rozhodnutím z 18. srpna 1933 nevyhověl.

O stížnosti uvažil nss toto:

Na sporu je podle obsahu stížnosti toliko otázka, zda st-l má oproti čsl. státu nárok na přiznání odpočivných požitků.

Žal. úřad zamítl žádání st-lovo v podstatě v úvaze, že st-l byl pravoplatným dekretem ministra s plnou mocí propuštěn z provisorní služby čsl. státu bez nároku na služební požitky a pensi, a dále proto, že není správné tvrzení st-lovo, že by mu příslušel nárok na pensi po rozumu zák. č. 11/1918 Sb. a zák. čl. LXV:1912, ježto nároku na odpočivné požitky by mohl vůči čsl. státu nabýti pouze podle § 6 zák. č. 269/1920 Sb., jehož předpoklady však nejsou splněny, ježto st-l v době, kdy zákon tento nabyl účinnosti, nebyl v činné službě čsl. státu a nepodal také žádost ve smyslu § 4 cit. zák. o ustanovení v čsl. státní službě ve lhůtě od 2. května 1920 do 30. června 1920.

Stížnost uznává sice, že není zákonného předpisu, z něhož by st-l mohl vůči čsl. státu dovozovati právní nárok, aby jeho pensi převzal, namítá však, že s druhé strany není také zák. překážky, která by bránila, aby pense býv. maď. pensistů byly čsl. státem převzaty. Že zákonodárstvím československým převzetí takových pensí není vyloučeno, dovozuje st-l z předpisu § 8 zák. č. 3/1920 Sb. o úpravě odpočivných požitků býv. pensistů maď., jenž předpokládá, že dotyčné pens. závazky byly čsl. státem převzaty. Zákonný základ pro uznání takových právních nároků shledává stížnost dále v předpise zák. č. 11/1918 Sb., jímž prý stanovena byla další platnost býv. zákonů maď. a tedy také zák. čl. LXV:1912. St-l byl řádně vyjmenovaným státním úředníkem maďarským s nárokem na pensi, kterýžto závazek přechází prý proto i na čsl. stát zrovna tak, jak tomu bylo i v zemích historických s tamními zaměstnanci.

Nss neuznal stížnost důvodnou.

St-l byl nesporně ve službách býv. státu uher. jako stát. lesní inženýr. Z tohoto služ. poměru mohl však získati pensijní nárok toliko vůči svému zaměstnavateli, totiž vůči býv. státu uher. Proti čsl. státu byl by mohl získati nárok na pens. požitky jenom tehdy, kdyby bud' zvláštním aktem stát. správy Čsl. republiky byl býval převzat do služeb čsl. státu, anebo kdyby předpisy některého zákona dávaly mu nárok na požitky takové vůči čsl. státu na základě jeho služeb, konaných býv. státu uherskému. Ani jednoho, ani druhého zde není, jak plyne z těchto úvah:

St-l netvrdí, že byl čsl. státem jmenován nebo převzat do čsl. státní služby v poměru trvalém. Okolnost, že ještě od převratu až do roku 1920 konal službu, nerovná se takovému výslovnému jmenování nebo převzetí do služeb čsl. státu, nýbrž jest pouhým poměrem rázu faktického, který ve smyslu § 2 zák. č. 64/1918 Sb. zmocněncem vlády po rozumu § 14 téhož zák. kdykoliv mohl býti ukončen, jakmile zmocněnec tento uznal a vůči st-li vyslovil, že st-l není se své úkoly. Výrok takový, který podle znění § 2 a § 14 cit. zák. na nižádné další podmínky nebo předpoklady vázán nebyl, byl učiněn shora zmíněným rozhodnutím min. s plnou mocí pro správu Slov. z 31. ledna 1920 a byl o něm st-l, jak ve stížnosti dnešní výslovně uznává, vyrozuměn.

Stížnost namítá sice, že min. s plnou mocí pro správu Slov. nebyl po rozumu zák. č. 64/1918 Sb. příslušným st-le ze služby propustiti, nýbrž že k tomu byla kompetentní vláda sama, leč nss nemohl v tomto směru stížnosti dáti za pravdu. Neboť z §§ 2 a 14 zák. č. 64/1918 Sb. plyne, že min. s plnou mocí pro správu Slov. byl zmocněncem vlády, kteráž na něho provedení cit. zákona přenesla, a že tedy tento ministr jako zmocněnec vlády Čsl. republiky, a tedy také jako zmocněnec min. zemědělství byl příslušný ohledně st-le jako stát. úředníka býv. státu uher. vysloviti, že ho propouští ze služby bez nároku na pensi, a vydati mu propouštěcí dekret z 31. ledna 1920. Pokud pak se stížnost dovolává nál. Boh. A 4340/25, činí tak neprávem, ježto v nál. tom šlo o úředníka obecního.

Na věci nemění nic okolnost, že st-l až do roku 1920 konal službu, ježto šlo podle znění § 2 zák. č. 64/1918 Sb. pouze o faktický služební poměr vůči čsl. státu, kterýž kdykoliv mohl býti rozvázán, a ježto výplata služebních požitků až do roku 1920 byla jen důsledkem toho, že st-l až do této doby byl ve službách ponechán. Není tu tedy žádného správního aktu, kterým by st-l do služeb čsl. státu byl býval převzat.

Čsl. stát není také, pokud jde o služ. poměry zaměstnanců býv. král. uher., přes opačné tvrzení stížnosti právním nástupcem býv. státu uher. v tom smyslu, že by po zákonu samém byl povinným subjektem všech závazků, které po případě měl oproti svým zaměstnancům býv. stát uherský (viz nál. Boh. A 1041/21, 2564/23, 3135/24 a 4409/25). Důsledek takový není stanoven ani v mírových smlouvách, zejména neobsahuje mír. smlouva trianonská nic o případném přebírání stát. zaměstnanců býv. státu uher. státem československým, a má naopak v čl. 199 toliko předpis, že osoby požívající odpočivných platů od býv. král. uher. a které . . . jsou příslušníky jiného státu než Maďarska, nebudou ve příčině svých odpočivných platů moci požadovati nic na vládě maďarské, z čehož však samo sebou ještě neplyne, že by osoby takové mohly pensi požadovati od onoho státu, jehož příslušníky jsou. Lze proto sukcesí takovou uznati jen potud, pokud výslovnou právní normou vnitrostátní toho kterého státu by byla, resp. je uznána. Takové normy však pro daný případ není. Není jí zejména ani předpis čl. 2 zák. z 28. října 1918 č. 11 Sb. Zákonem tímto byl toliko — jak vysloveno již nál. Boh. A 3135/24 — recipován dosavadní právní řád býv. státu (rak., resp. uher.), aby platil jako prozatímní právní řád čsl. státu.

Zákonem č. 11/1918 Sb. byly sice formálně zachovány v platnosti i býv. zákony uher. a tedy i stížností dovolávaný zák. čl. LXV:1912, avšak toliko tak, že pensijní nároky podle těchto zákonů uher. přísluší vůči čsl. státu jenom státním zaměstnancům československým, nikoli však zaměstnancům býv. státu uher., kteří se čsl. státními zaměstnanci nestali. Pro svoje tvrzení o sukcesi v právní poměry zaměstnanců býv. král. uher. nemůže se stížnost dovolávatí nál. Boh. A 6606/27, ježto nález tento se týká otázky přechodu závazků ohledně býv. uher. státní školy učňovské na čsl. stát a řeší tedy otázky zcela jiné, než o jaké dnes jde.

Poměr stát. úředníků býv. král. uher. k Čsl. republice byl upraven teprve zák. č. 269/1920 Sb. Leč ani z předpisů tohoto zákona nemůže st-l žádného nároku na přiznání odpočivných požitků dovozovati, ježto nárok na pensijní požitky vůči čsl. státu ve smyslu §§ 6 a 8 tohoto zák. přísluší jen těm ve stát. službě československé neustanoveným, bývalým zaměstnancům býv. státu uher., kteří v čas působnosti tohoto zák., t. j. dne 1. května 1920 (§ 11) službu konali a přihlášku podle § 4 podali. Tyto podmínky však u st-le splněny nejsou (viz nál. Boh. A 4409/35). Nál. Boh. A 7358/28 pak zastává stanovisko úplně shodné se stanoviskem žal. úřadu, takže se st-l ani tohoto nálezu s úspěchem dovolávatí nemůže.

I když tedy zák. č. 3/1920 Sb. a vl. nař. č. 298/1921 Sb., jak stížnost tvrdí, předpokládají, že pense býv. uher. pensistů byly čsl. státem skutečně převzaty k výplatě, nemůže st-l z předpisů, jichž se dovolává, dovoditi právní a tedy před nss-em stíhatelný nárok na to, aby stát československý mu odpočivné požitky přiznal.
